

**Сдружение "Алианс за защита от насилие,
основано на пола"**

гр. Варна, ул. "Синчец" №21
Тел: 052 609 677; 0888 436 754, Тел/факс: 052 613 830
Адрес в София- бул В. Левски 33, 1ви етаж, тел. 9635357
E-mail: bulgarian_alliance@mail.bg, office@bqrf.org,
sos@mail.bg, sos@ssi.bg
www.alliancedv.org

ПРИЗИВ ЗА ДЕЙСТВИЕ

До г- н Димитър Главчев- Председател на Народното събрание

До г- н Бойко Борисов- Министър- председател на РБългария

До г-н Валери Симеонов- Зам. министър – председател по икономическата и демографската политика

До г-н Красимир Каракачанов- Зам. министър- председател по обществения ред и сигурността

До г-жа Екатерина Захариева- Зам. Министър- председател по правосъдната реформа

До г- н Данаил Кирилов- Председател на Парламентарна комисия по правни въпроси

До г-н Цветан Цветанов- Председател на Парламентарна комисия по вътрешна сигурност и обществен ред

До г- н Хасан Адемов- Председател на Парламентарна комисия по труда, социалната и демографската политика

До г-жа Даниела Дариткова- Проданова- Председател на Парламентарна комисия по здравеопазването

До г-н Красимир Велчев- Председател на Парламентарна комисия по вероизповеданията и правата на човека

До г-н Сотир Цацаров- Гл. Прокурор на РБългария

До г-н Лозан Панов- Председател на Върховен касационен съд

До г-жа Мая Манолова- Омбудсман на РБългария

До г-жа Цеца Цачева- Министър на правосъдието

До г-н Валентин Радев - Министър на вътрешните работи

До г-н Бисер Петков - Министър на труда и социалната политика

До г-н Николай Петров - Министър на здравеопазването

До г-н Красимир Вълчев- Министър на образованието

До г-н Владислав Горанов- Министър на финансите

До кметовете на общини в България

До всички медии в България

До всички заинтересовани за живота и сигурността на всички хора в България

Уважаеми дами и господа, представители на институции и медии,

Уважаеми съграждани,

Ние, представители на активни неправителствени организации, които работят по проблемите на борбата срещу насилието във всичките му форми и проявления, срещу насилието срещу жените, децата и всички пострадали,

представители на организации от цялата страна, обединени в Алианс за защита от насилие основано на пола,

и с подкрепата на всички организации и лица наши партньори от цялата страна

Сме дълбоко разтревожени и Казваме :

ДОСТАТЪЧНО с търпението!

НУЛЕВА толерантност срещу насилието!

НЕ на насилието срещу Жените!

Изправяме се срещу БЕЗДЕЙСТВИЕТО и срещу НЕжеланието да се приемат необходимите законодателни промени за най- строго преследване и наказване на извършителите на насилие! Да се ратифицира незабавно Истанбулската конвенция- Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба срещу насилието срещу жените и домашното насилие!

НЕ на ОРЪЖИЯТА и на БЕЗКОНТРОЛНАТА им употреба!

Конкретен и пореден повод за нашите искания за действие от страна на държавата и нейните институции е жестокото убийство на 18 август 2017 г. в кв. „Лагера” на жената и майка на две деца от нейния съпруг пред очите на всички и като предизвикателство срещу цялото общество. Това е **пореден случай на предумишлено убийство на жена, на феминизъм**, който представлява буквално предизвестена публична екзекуция на жената и е крещящ израз на бездействието на държавата. Тази екзекуция е извършена със знанието на държавните органи, които са

били сезирани многократно от виковете на жената за помощ. Въпреки всички оплаквания и индикации за голямата опасност, която личността на извършителя представлява, държавните органи не са съобразили този риск и той не е бил задържан. Нещо повече, ужасното престъпление е извършено с огнестрелно оръжие, до което извършителят е имал безпрепятствено достъп.

За подобни случаи на висок риск, които са немалко сме алармирали нееднократно компетентните институции в София и цялата страна. Постоянно и навсякъде настояваме за предприемане на мерки за най- стриктно изпълнение на закона и за задържане на насилниците, които не го спазват, за задължителното насочване към специализирани програми за извършители, но често срещаме отпор от институциите. Това се наблюдава особено в последно време, когато процедурата на Закона за защита от домашното насилие не се следва от съда, не се дава незабавна и адекватна стабилна защита на пострадалите лица и техните деца. Освен това, при нарушение на заповедите за защита най- често насилникът не бива арестуван, както изисква и Наказателният кодекс и той се движи свободно и безнаказано тормози жертвата си. Ако нарушителят на заповед за защита от домашно насилие все пак е задържан и разследван, то много рядко се стига до обвинителен акт, а още по- малко до присъда. Наказанието за нарушение на заповед е много леко и неефективно. Тези нарушения на закона от страна на самата държава са системни и тези пропуски често са фатални за сигурността и здравето на жертвите, а в случаи като този дори водят до летален изход. Тези нарушения и пропуски се допускат вместо дължимото изпълнение на задължението на държавата да предотвратява, разследва, преследва и наказва всички актове на насилие, включително домашно насилие, всички актове на насилие срещу жените.

С допускането и толерантността към актовете на насилие между партньорите се допуска и засилва и насилието срещу децата, които при всички случаи са свидетели и потърпевши на това насилие. Това със сигурност е така в трагичния случай, който споменахме и вследствие на който две деца остават без майка, брутално убита от баща им. Вместо да защитават пострадалите от насилие партньори във връзката, заедно с децата им, държавните институции като съд и социални служби често вменяват вина за случилото се насилие на майката. Пострадалите и децата минават през безкрайни процедури, социални доклади и експертизи, като в крайна сметка насилникът се измъква без заповед за защита и безнаказан продължава да тормози жената и детето. В много случаи съдът не издава заповед за защита в полза на децата свидетели на насилие и това е повод насилникът да продължи да тормози, преследва и причаква жертвата, да търси контакти с нея и с детето. Често пъти несанкционираният насилник се заканва на жертвата с тежки престъпления, обвинява я в извършването на престъпления и институциите допълнително тормозят нея и детето с безкрайни разпити, настоявания да си съобщава адреса във всеки момент/ дори при настаняване в кризисен център!/ и безумни експертизи. Всички тези действия и бездействия на държавните органи са на практика активно насочени срещу жертвата и срещу интересите на децата, като създават огромен риск за живота и здравето им. Често насилниците са опасни и упорити, с гранични личностови разстойства и с криминални наклонности. Всичко това представлява висок риск, който следва да се отчита и при

всички случаи да се предполага. Приоритет при случаи на насилие има защитата на живота и здравето на пострадалите лица и на лицата в риск от по-нататъшно насилие и държавата има задължение на първо място да пази живота и здравето на пострадалите и децата, това са най-висшите ценности и човешки права.

Бруталното убийство на жената в София на 18 август е поредното станало възможно и поради липса на надеждна наказателна защита на жертвите на домашно насилие и на други сериозни форми на насилие срещу жените. И досега, въпреки упоритите и системни настоявания от наша страна, както и от други граждански организации, въпреки всички препоръки на международни органи по правата на човека, въпреки практиката по дела заведени пред тези органи- всички сочещи на необходимостта да се предвиди строго преследване и наказване на извършителите, държавата не е предприела никакви мерки за това. **Не е ясно криминализирано домашното насилие, не са криминализирани сериозни случаи на преследване и тормоз на жертвите, не са предвидени квалифицирани състави на престъпленията убийство и нанасяне на телесна повреда в контекста на домашно насилие, особено срещу съпрузи и партньори или бивши такива.** Средните и леките телесни повреди срещу съпрузи и близки роднини все още се преследват от самите пострадали по тяхна тѣжба. **При данни за такива деяния органите на полицията нямат задължение да разследват и прокуратурата не преследва извършителите.** Цялата тежест да инициират процеса в определен срок, да преследват и докажат престъплението в такива случаи се пада на пострадалите от насилие лица, поради което те най-често не завеждат дела или, ако случайно заведат, ги оттеглят и под натиска и заплахите на извършителите. Убедени сме, че такива случаи на ненаказано физическо насилие и на заплахи е имало и в случая с убитата жена в София, че насилникът като опасен и с криминални наклонности е бил окуражаван от тази липса на законови санкции и по този начин се е стигнало до трагичния разстрел на убитата Елена.

Това, че съпругът насилник е имал достъп до огнестрелно оръжие, независимо по какъв начин е предопределило фаталния край за жената. Той явно не е бил възпрепятстван да намери и използва такова оръжие, бил е окуражен да го използва и да екзекутира съпругата си и поради бездействието на държавните органи, независимо от сигналите на Елена за помощ. Неоднократно сме подчертавали опасността от наличието, лесния достъп до и употреба на огнестрелно оръжие, както и това, че няма строги законови мерки за отнемане на притежавано оръжие от потенциални и доказано опасни извършители на насилие.

Считаме, че поредната жертва на жестоко убийство от съпруг или партньор не е била достатъчно и навременно защитена и поради това, че е жена и насилието срещу нея не е било третирано с цялата сериозност, която такива актове изискват. Това е често срещано отношение и една от причините за бездействието на представителите на властта, въпреки сигналите на жените. С това представителите на институциите стават съучастници с насилника и допринасят за неговата безнаказаност.

Междувременно, по време на съгласуването на този призив, само през тези няколко дни, бяха извършени и други актове на убийства на жени от техните

партньори, като жестокото убийство на млада жена в Монтанско село, за което бе съобщено вчера, 20 август 2017 година.

Затова ние казваме :

Казваме ДОСТАТЪЧНО с търпението!

НУЛЕВА толерантност срещу насилието!

НЕ на насилието срещу Жените!

Изправяме се срещу БЕЗДЕЙСТВИЕТО и срещу НЕжеланието да се приемат необходимите законодателни промени за най- строго преследване и наказване на извършителите на насилие! Да се ратифицира незабавно Истанбулската конвенция- Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба срещу насилието срещу жените и домашното насилие!

НЕ на ОРЪЖИЯТА и на БЕЗКОНТРОЛНАТА им употреба!

Казваме **ДА на свободата и правото на всеки да се движи свободно и спокойно, без заплахи, преследване и насилие.** На такава свобода е имала право и Елена от София и тя се е надявала, че държавата и обществото ще ѝ гарантират тази свобода и права, че държавата ще ограничи и задържи насилника. А тя и децата ѝ да бъдат свободни и необезпокоявани. Но уви, тя не е могла да разчита на това и е станала жертва на показно убийство. За съжаление такива трагични предизвестени убийства стават вече много често. Нека не забравяме, че никой не е застрахован и това може да се случи на всеки от нас, на наши близки и приятели. Затова настояваме за гарантиране на свободата и сигурността на всяко лице, както и за силно ограничаване, най- строго преследване и наказване на всички извършители на насилие.

Спешна необходимост за гарантиране на сигурността е на дневен ред не само във връзка със зачестилите терористични актове в Европа, и особено на последния трагичен епизод в Барселона. Ние настояваме за гарантиране и на сигурността на гражданите във всички ситуации, включително на ситуации на терор в контекста на партньорската връзка. Настояваме за отчитане на връзката между всички форми на насилие и навременна оценка и отчитане на риска от страна на държавните органи, настояваме за спешно вземане на мерки за възпиране и ограничаване на правата на извършителите на насилие.

Ние, представители на най-голямата формална мрежа от неправителствени организации работещи в областта на превенцията и защитата срещу насилие, ние се стремим да осигурим защита на пострадалите лица, предимно жени и деца, като им предоставяме социални, правни, психологически услуги и подслон в градовете в страната, където действат организациите ни, често с оскъдни и недостатъчни средства. Винаги сме съдействали на институциите на национално ниво и по места за инициране и приемане на законодателство срещу насилието, за социални услуги за пострадалите. Предлагали сме проекти за закони- за Закон за защита от домашното насилие, за промени в него, за промени в законите за достъп до огнестрелни оръжия. **От края на 90те години и многократно от 2000 година насам сме настоявали за**

строго инкриминиране и преследване на всички форми на насилие, като сме предлагали на правителства и парламенти конкретни изменения в Наказателния кодекс. Участвахме активно и в разработване на конкретни предложения за законодателни промени, особено в наказателното право, за съответствие на българското законодателство с Истанбулската конвенция. Конкретните предложения за промени са предадени на Министерство на правосъдието от края на м. януари 2017 година, но все още не са представени и не са били обсъждани за внасяне в парламента. А междувременно стават жестоки убийства, престъпници се движат безнаказано и заплашват и тероризират жени и деца, както и други техни близки. При всичките ни дългогодишни и постоянни усилия, не можем да допуснем, че досега направеното изглежда напразно, когато не можем да спасим човешки живот.

Ние, гражданите и организациите, се чувстваме едва ли не виновни за тези тежки престъпления, за неслучилата се свобода и сигурност. Какво остава за представителите на институциите, много от които вършат с отдаденост своята работа, но от тях не зависи действието и бездействието за предприемане на мерки и за приемане на законодателство. Настояваме за действие на институциите на всички нива- национално, регионално и местно за осигуряване на свобода и сигурност за всеки от нас. Не е достатъчно да сме солидарни в оплакването и почитането на жертвите на тези ужасни престъпления, те едва ли биха искали просто това. Със сполетялата ги съдба те крещят за действие.

Нашата вина е, че продължаваме да търпим това бездействие и затова ние настояваме от днес, в името на загиналата Елена и всички с нейната съдба, в името на хилядите жени и деца жертви и в риск от насилие, за незабавно приемане в приоритетите на правителството и парламента на РБ, в работата на институциите на

Приоритет № 1 – Гарантиране на свободата от насилие и сигурността на всички граждани, като се започне процес за незабавна ратификация на Истанбулската конвенция. Паралелно да се приемат най- спешните законодателни промени в наказателното законодателство за най- строго преследване и наказване на насилниците.

Следва да се инкриминира „преследването“ като поведение със заплашителен характер срещу конкретно лице, което има като последица насаждане на чувство на страх у него, което включва следенето на друго лице, включително появяване на местоработата му или на други посещавани от него места. **Да се инкриминира системното упражняване на психическо насилие. Да се допълнят квалифицираните състави на убийството и телесните повреди, отново с цел инкриминиране на всички форми на домашно насилие, които ескалират до посегателство срещу живота или здравето на лицата, като в тези квалифицирани състави да бъдат включени случаи на насилствени действия срещу бивши или настоящи съпрузи или партньори. Да се гарантира достъпа до съд на жертвите на домашно насилие, като в НК се въведе правилото, че всички форми на домашно насилие, водещи до по-сериозно засягане на телесната неприкосновеност, да се преследват *ex officio*, а не по тѣжба на пострадалия. Да се засили наказателната**

отговорност за нарушаване на заповед за защита от домашно насилие, като се предвидят по- високи санкции, особено за извършителите, които имат по няколко заповеди и/ или нарушения на заповеди.

Настояваме за свързването на всички действия на правителството, сега насочени формално само към предстоящото Европредседателство, с конкретните приоритети за защита правата и свободите на гражданите и на първо място правото на сигурност, достъп до правосъдие и равенство. Това са и приоритети на тези европейски процеси. Настояваме за конкретни действия и резултати, а не само за формални, бюрократични и протоколни срещи и събития, като средствата – човешки и финансов ресурс, бъдат приоритетно насочени към тези конкретни действия.

Като конкретни стъпки в тази посока **предлагаме да участваме в срещи за спешно обсъждане с представители на институциите на всички нива** на необходимите промени в законодателство и практика, като бъдем припознати като важни партньори в обсъждането на тези важни мерки срещу насилието. За участие в процесите на национално ниво, както и за всички други нива, имаме достатъчно подготвени експерти, които могат да обсъдят взаимодействието ни по всички предстоящи законодателни промени и дейности в изпълнение на Истанбулската конвенция.

Очакваме действия и да бъдем повикани много скоро, като до приемане на необходимите най-спешни промени - ратифицирането на Истанбулската конвенция и приемането на промените в наказателното право обявяваме Протест в национален мащаб и ще предприемем всички необходими и разрешени от закона граждански действия.

Надяваме се да приемете нашето партньорство и съдействие в този решителен момент, като обещаваме Вулкан от недоволство срещу бездействието в случай, че то продължи.

Прилагаме кратка справка за Истанбулската конвенция и за Алианс за защита от насилие основано на пола.

За Конвенцията-

На 21 април 2016 г. България подписа Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Истанбулската конвенция). Конвенцията беше подписана от България, но не и ратифицирана, поради което все още не е влязла в сила. Тази конвенция е ратифицирана от 24 държави членки на Съвета на Европа. Почти всички държави на Балканския полуостров също са я ратифицирали – Румъния, Албания, Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, Турция. Наскоро Конвенцията беше ратифицирана и от Грузия. България бави ратификацията неоснователно и с това пречатства достъпа на жените и момичетата до инструментите за превенция и защита, които предоставя Конвенцията. Конвенцията е най- високият и надежден регионален стандарт за защита срещу всички форми на насилие срещу жените, като домашно насилие, сексуално насилие,

преследване, сексуален тормоз на работното място, насилствени бракове. Конвенцията изисква от държавите приемането на специално законодателство или засилване на съществуващото такова в тази област, засилване на процесуалните гаранции за пострадалите, като особено внимание се обръща на осигуряването на спешна защита и на преследването и наказването на извършителите. Задължение на държавите е да осигуряват и подкрепят специализирани услуги за пострадалите от всички форми на насилие- консултативни центрове, кризисни центрове, подслони, национални телефонни линии. От държавите се изисква да имат политика по въпросите за насилието срещу жените, специализирани органи за провеждане на тази политика и за координиране на усилията на правителствени институции и неправителствени организации за борба срещу насилието. Важно задължение на държавите е да заделят достатъчно финансови ресурси за гарантиране на ефективна борба срещу насилието. Всички тези форми на насилие засягат пряко и непряко и децата, които неминуемо стават жертви. За съжаление някои от институциите все още не правят връзка между насилието срещу жените и насилието срещу децата и при вземане на решения свързани с родителските права не дооценяват риска от по- нататъшно насилие и неблагоприятни последици и за децата. Истанбулската конвенция обръща специално внимание на този проблем и изисква специализирани мерки и услуги за децата в подобен риск от насилие.

От 2012 г. стартира кампанията на Сдружение Алианс за защита от насилие основано на пола за ратификация на Истанбулската конвенция „ Ратифицирай сега!“ , която продължава и към днешна дата. Множество организации, институции и личности (като г-жа Мария Габриел със своята кампания с участието и на организации от Алианса, наречена „Насилието над жените: да отворим очи и да нарушим мълчанието!“ и др.) подкрепиха кампанията. Необходимо е България да покаже последователност в политиката си срещу насилието над жени, ключова стъпка в която е ратифицирането на конвенцията. Междувременно и във всички области- законодателство, политики и практика по приложение на законодателството българските институции следва да действат в съответствие с конвенцията, а не в разрез с нейните разпоредби.

За Алианса за защита от насилие, основано на пола

Сдружение „Алианс за защита от насилие основано на пола“ е водещо в България и единствено широко доброволно обединение от неправителствени организации, реализиращи дейности и услуги в областта на превенцията на насилието и предоставянето на услуги и програми за пострадалите, създадено през 2009 г. Всички организации членове се ползват с авторитет и призната експертиза на национално и местно равнище, както и на международно ниво. Всички организации от Алианса са доставчици на социални услуги и работят активно в областта на директната работа с жертвите и рисковите групи, оказват социална, психологическа и юридическа подкрепа на жертви по Закона за защита от домашното насилие. Алиансът обединява организации от 11 града в България, които познават и прилагат законовите механизми за защита на лицата, засегнати от домашно насилие, те участват активно в мониторинга по прилагане на законодателството и провеждането на превантивни дейности сред рискови групи.

В течение на 2016 година организациите, членове на Алианса са оказали подкрепа на над 3500 пострадали от насилие, предимно жени и деца, над 800 жени и деца са били настанени и обгрижени в кризисните центрове управлявани от членовете на Алианса. През периода 2014- 2016 г. в градовете, в които действат членовете на Алианса, над 40 жени са убити от настоящите си или

бивши партньори. В над 90% от случаите на убийствата на жени убиецът е близък човек, най-често интимен партньор. Леталният изход почти винаги е предшестван от множество сигнали за ескалиращо насилие, които не са били взети предвид от институциите- полиция, социални служби, прокуратура, съд. Всяка трета жена в България е жертва на една или повече от посочените форми на домашно насилие, съгласно изследване на Агенцията за фундаментални права на ЕС отпреди две години.

Организациите, членове на Алианса:

- *Фондация БЦДИ – София, с клон в Хасково и представителство във Велико Търново*
- *Женско сдружение "Екатерина Каравелова" - Силистра*
- *Фондация "Позитивни Умения на Личността в Социума" /П.У.Л.С/ - Перник*
- *Фондация "SOS – семейства в риск" - Варна*
- *Български фонд за жените - София*
- *Фондация "X&Д Джендър перспективи" – Хасково и Димитровград*
- *Асоциация „Деметра” – Бургас*
- *Сдружение „Знание, успех, промяна”- Дупница, с клон в Благоевград*
- *Фондация "Асоциация НАЯ" – Търговище*
- *Сдружение "Център Отворена врата" – Плевен*
- *Сдружение "Център Динамика" - Русе*

За връзка с нас:

Сдружение Алианс за защита от насилие основано на пола

Варна- ул. Синчец № 21, тел. 052 609677, 0888436754

София- бул. В. Левски № 33, тел. 9635357, 0898667620

e-mail: bulgarian_alliance@mail.bg , office@bgrf.org

и чрез всички организации от Алианса

21 август 2017 г.

Геновева Тишева,

Председател на Сдружение АЗНОП

***Анна Николова,* Заместник -
председател на АЗНОП**